05/08/2019

«Κύριε, θέλεις να πούμε να πέσει φωτιά από τον ουρανό και να τους κάψει, καθώς έκανε κι ο Ηλίας;»

/ Γνώμες

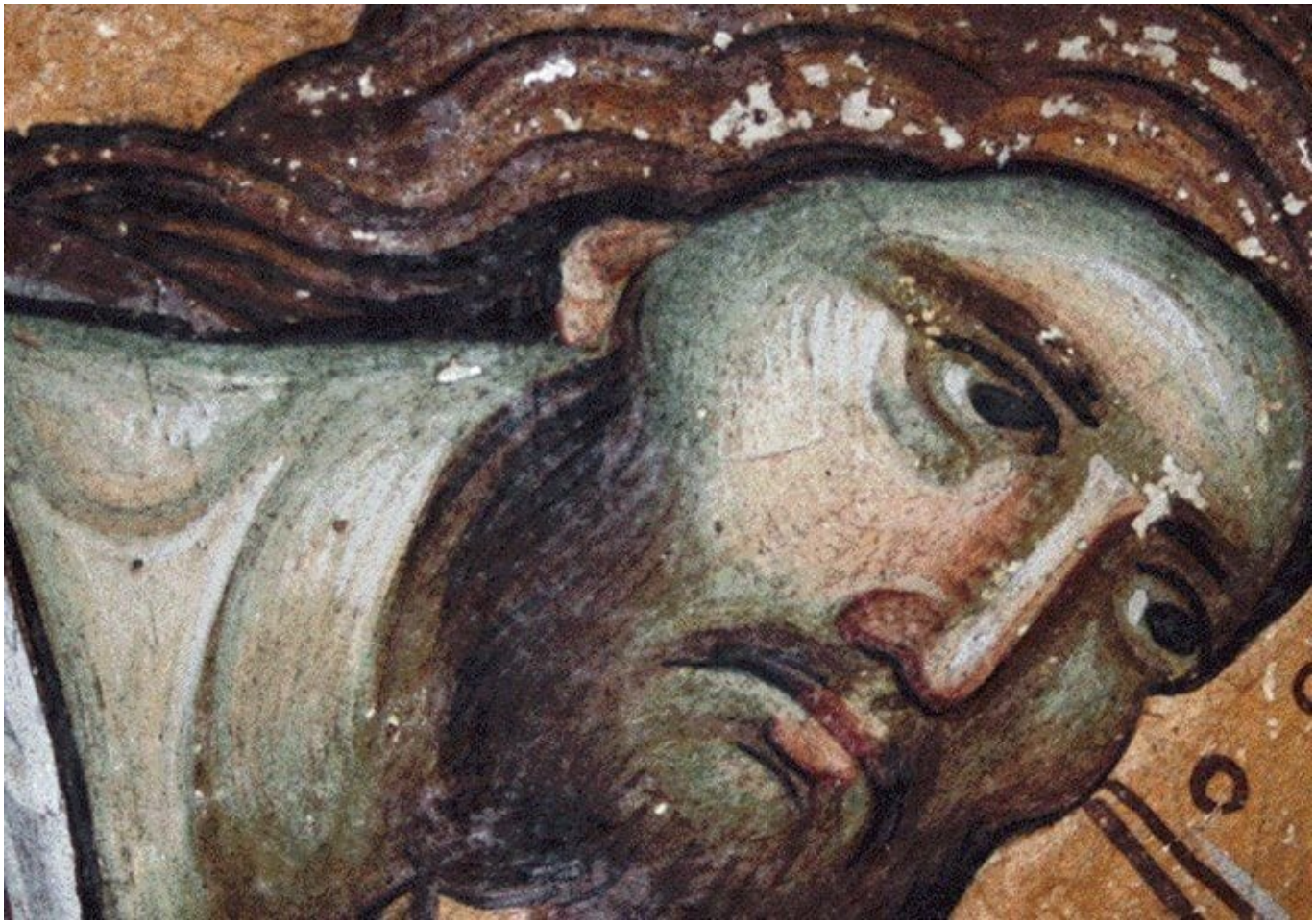

Μητροπολίτης Σερβίων & Κοζάνης Διονύσιος Ψαριανός (+)

Στο θαύμα που διηγείται η σημερινή ευαγγελική περικοπή, έχουμε όλα τα περιστατικά, που τα βλέπουμε σ’ όλες σχεδόν τις θεραπείες, που κάνει ο Ιησούς Χριστός. Δυό άρρωστοι που ζητάνε έλεος κι ο Ιησούς Χριστός που ζητάει πίστη· δυό άνθρωποι που βεβαιώνουν πως πιστεύουν κι ο Ιησούς Χριστός που αμείβει την πίστη τους· μια αυστηρή εντολή να μην κοινολογηθεί το θαύμα και μια ευγνώμονα ανυπακοή που το διαλαλεί παντού. Ολ’ αυτά εκθέτονται ολωσδιόλου φυσικά και απλά, κι αυτή η φυσικότητα και απλότητα μαρτυρούν μόνες τους για την αλήθεια

της ευαγγελικής διήγησης. Ο Ευαγγελιστής δεν θέλει να μας πείσει, αλλά θέλει να πιστέψουμε. Αν ήθελε να μας πείσει, θα χρησιμοποιούσε όλη την τέχνη του λόγου και θα γινόταν δικηγόρος της αλήθειας· μα επειδή γράφει για να πιστέψουμε, γι' αυτό εκθέτει τα περιστατικά του θαύματος, απλά και φυσικά, καθώς έγιναν και καθώς τα ακούμε στο Ευαγγέλιο της θείας Λειτουργίας.

Για τα θαύματα του Ιησού Χριστού στα θεία Ευαγγέλια, είπαμε πως είναι τα σημεία της παρουσίας του Μεσσία. Και είπαμε ακόμα πως ο Μεσσίας δεν ήλθε για να κάνει θαύματα, μα έκανε θαύματα για να φανεί πως ήλθε. Τα θαύματα που έκανε ο Ιησούς Χριστός δεν ήταν ο σκοπός του ερχομού του. Ο σκοπός του ήταν ένας· η σωτηρία του κόσμου. Αυτό είναι το μεγάλο θαύμα του Ιησού Χριστού, μέσα στο οποίο έχουν τη θέση τους όλα τα θαύματα που έκανε. Αλλιώς τα θαύματα των Ευαγγελίων θα ήσαν θεαματικές πράξεις, για να εντυπωσιασθούν οι άνθρωποι. Ο σκοπός, για τον οποίο ήλθε ο Χριστός, είναι έργο θείας φιλανθρωπίας, γι' αυτό κι όλα τα θαύματα πού έκανε είναι πράξεις αγάπης του Θεού προς τον άνθρωπο. Όλα τα θαύματα του Χριστού είναι πράξεις, θεουργικές, στις οποίες φαίνεται η θεία δύναμη επάνω στην υλική κτίση και η αγάπη του Θεού επάνω στον άνθρωπο. Μπορούσε να κάνει και θαύματα καταστροφικά, και θα ήσαν κι αυτά σημεία της δύναμής του, μα όλα τα θαύματα των Ευαγγελίων είναι πράξεις ευεργετικές. Χαρακτηριστικά σε μια ευχή της Εκκλησίας ο Θεός ονομάζεται όχι θαυματοποιός, αλλά θαυμαστοποιός· «Αγαθών θησαυρέ, πηγή αέναος, Πάτερ άγιε, θαυμαστοποιέ, παντοδύναμε και παντοκράτορ.

Στο σημείο αυτό ούτε κι οι μαθητές μπόρεσαν εύκολα να καταλάβουν το θείο Διδάσκαλο, καθώς μαρτυρεί το Ευαγγέλιο. Όταν κάποτε δεν τους δέχθηκαν σ' ένα χωριό της Σαμάρειας, ο Ιάκωβος κι ο Ιωάννης πειράχτηκαν και του είπαν «Κύριε, θέλεις να πούμε να πέσει φωτιά από τον ουρανό και να τους κάψει, καθώς έκανε κι ο Ηλίας;». Τότε ο Διδάσκαλος γύρισε κι επιτιμητικά τους είπε- «Δεν ξέρετε τίνος πνεύματος είσαστε σεις· ο υιός του ανθρώπου δεν ήλθε να καταστρέψει τους ανθρώπους, αλλά να τους σώσει». Κι όταν λοιπόν πολλαπλασιάζει τα υλικά αγαθά και τρέφει το λαό, κι όταν καταπαύει την τρικυμία και γαληνεύει η θάλασσα, κι όταν θεραπεύει άρρωστους και δίνει την υγεία, ο Ιησούς ευεργετεί και σώζει τον άνθρωπο. Και δεν το κάνει για να λύσει κάποια προβλήματα, που πάντα θα υπάρχουν στη ζωή των ανθρώπων, αλλά για να δείξει ακριβώς ποιός είναι και ποιό είναι το πνεύμα του ερχομού του. Είναι βέβαια στα Ευαγγέλια δυό θαύματα, που δεν φαίνονται να είναι ευεργετικά· όταν άφησε και μπήκαν τα δαιμόνια στους χοίρους κι έπεσαν οι χοίροι στη λίμνη και πνίγηκαν, κι όταν είπε και ξεράθηκε η άκαρπη συκιά. Έπρεπε, ερμηνεύει ο άγιος Χρυσόστομος, να δώσει μια απόδειξη και της τιμωρητικής του δύναμης, μα δεν ήθελε αυτό να γίνει επάνω στους ανθρώπους· «Έδει δε και της τιμωρητικής αυτού δυνάμεως απόδειξιν παρασχείν...

ουκ εβούλετο δε τούτο εις ανθρώπους ενδείξασθαι».

Εκείνο, που πάντα μας δίνεται αφορμή να προσέξουμε στα ιερά Ευαγγέλια, είναι ο τρόπος με τον οποίο ο λαός υποδέχεται τα θαύματα του Ιησού. Στην σημερινή ευαγγελική περι¬κοπή, μετά τα δυό θαύματα που έκανε ο Ιησούς Χριστός «εθαύμασαν οι όχλοι λέγοντες ότι ουδέποτε εφάνη ούτως εν τω Ισραήλ», θαύμασε ο λαός κι έλεγαν ότι ποτέ δεν φάνηκαν τέτοια πράγματα στον Ισραήλ. Άλλη μια φορά, όταν οι Φαρισαίοι έστειλαν υπηρέτες για να συλλάβουν τον Ιησού Χριστό, οι υπηρέτες γύρισαν άπρακτοι και είπαν «Ουδέποτε ούτως ελάλησεν άνθρωπος, ως ούτος ο άνθρωπος!», ποτέ δεν μίλησε άνθρωπος σαν αυτός ο άνθρωπος. Πάει να πει πως ο λαός, ό¬ταν μένει ανεπηρέαστος, κρίνει ορθά και δίκαια.

Είναι λεπτό και σωστό το αισθητήριο του λαού, ώστε να καταλαβαίνει κάθε φορά την αλήθεια και να κρίνει δίκαια. Γι’ αυτό αλλοίμονο σ’ εκείνους, που διαφθείρουν το λαό με πα¬ραπλανητικά συνθήματα, για να τον έχουν όργανο στις επιδιώξεις τους. Έχουνε να δώσουν λόγο στο Θεό όσοι, αντί να διδάσκουν το λαό και να τον οδηγούν στο καλό, τον παρασύρουν στην καταστροφή του. Η ιστορία και στην αρχαία Ελλάδα και στην υπόθεση του Ιησού Χριστού, διδάσκει που οδήγησε η καταδημαγώγηση του λαού. Όταν ο λαός γίνει όργανο της δημαγωγίας, ύστερα δεν κρατιέται πουθενά με κανέναν τρόπο.

Το αντίθετο απ’ ό,τι κάνει ο λαός βλέπουμε στη στάση των Φαρισαίων απέναντι στον Ιησού Χριστό· «Οι δε Φαρισαίοι έλεγον ότι εν τω άρχοντι των δαιμόνιων εκβάλλει τα δαιμόνια», οι Φαρισαίοι έλεγαν πως με τη δύναμη του αρχηγού των δαιμονίων βγάζει τα δαιμόνια. Ο λαός θαυμάζει κι οι Φαρισαίοι συκοφαντούν. Οι απλοί άνθρωποι βλέπουν τα θαύ¬ματα κι ομολογούν τη χάρη, ενώ εκείνοι, που έχουν λόγο να μη βλέπουν με καλό μάτι τον Ιησού Χριστό, κρύβουν την ευεργεσία και συκοφαντούν τον ευεργέτη. Αυτή η αντίθεση διαιωνίζεται ανάμεσα στον Ιησού Χριστό και στον κόσμο. Κι όταν είναι ολοφάνερη η αλήθεια, οι εχθροί της πίστεως και της Εκκλησίας βρίσκουν τρόπο να την αρνηθούν, κι όχι μόνο να την αρνηθούν, αλλά και να συκοφαντήσουν την Εκκλησία και το έργο της σωτηρίας. Σαν απάντηση στη στάση των Φαρισαίων, ο Ευαγγελιστής επαναλαμβάνει κι εδώ εκείνο που κι άλλοτε είπε για την ευεργετική δράση του Ιησού Χριστού. Αφήνοντας πίσω τις μικρότητες των εχθρών του, «περιώδευε ο Ιησούς όλες τις πόλεις και τα χωριά, διδάσκοντας το Ευαγγέλιο της βασιλείας του Θεού και θεραπεύοντας κάθε αρρώστια και κάθε ανημποριά ανάμεσα στο λαό».

Στα ιερά Ευαγγέλια ο Ιησούς Χριστός ομιλεί για τη βλασφημία «κατά του Αγίου Πνεύματος»· «πάσα αμαρτία», λέγει «και βλασφημία αφεθήσεται τοις ανθρώποις, η δε του Πνεύμα¬τος βλασφημία ουκ αφεθήσεται... ούτε εν τω νυν αιώνι ούτε εν

τω μέλλοντι», κάθε αμαρτία και βλασφημία θα συγχωρηθεί στους ανθρώπους, η βλασφημία όμως του Αγίου Πνεύματος δεν θα συγχωρηθεί... ούτε σε τούτο ούτε στον άλλον κόσμο. Αυτόν το λόγο τον είπε ο Ιησούς Χριστός, όταν τον κατηγορούσαν οι Φαρισαίοι κι έλεγαν ότι «εν τω άρχοντι των δαιμονίων εκβάλλει τα δαιμόνια». Και, καθώς ερμηνεύουν οι Πατέρες της Εκκλησίας, βλασφημία κατά του Αγίου Πνεύματος είναι η αμετανοησία, η διαστροφή και η «εν συνειδήσει» και σκόπιμα άρνηση της αλήθειας. Ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος σε τρεις μόνο λέξεις εκφράζει τη σημασία του πράγματος· «Βλασφημίας χείρον ουδέν», δηλ. τίποτε χειρότερο από τη βλασφημία. Αμήν.

(+Διονυσίου Λ. Ψαριανού, Μητρ. Σερβίων και Κοζάνης, Επί πτερύγων ανέμων, Α΄1983, σσ. 167-171)